

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критичне мислення

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	D2 "Фінанси. банківська справа, страхування та фондовий ринок"
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Белей С.І., доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н. https://bup.chnu.edu.ua/pro-nas/kolektyv-kafedry/belei-svitlana-ivanivna/
Контактний тел.	+38 (0372) 50-94-64
E-mail:	s.belei@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5016
Консультації	вівторок з 12.00 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Критичне мислення — навчальна дисципліна, яка ознайомлює здобувачів із закономірностями розвитку аналітичного мислення, методами подолання когнітивних упереджень та догматичних підходів, а також принципами формування скептичного, критичного та діалектичного мислення. Особлива увага приділяється застосуванню критичного мислення у фінансовій, банківській та страховій сферах, де прийняття обґрунтованих рішень визначає ефективність бізнес-процесів та управлінських стратегій.

Мета дисципліни — формування у студентів здатності мислити системно й стратегічно, оволодіти теоретичними основами критичного мислення та розвинути практичні навички його застосування у фінансовій аналітиці, управлінні ризиками, прийнятті інвестиційних та страхових рішень.

Предмет вивчення включає: структуру та компоненти критичного мислення; закономірності логічної організації мисленнєвих процесів; методи аргументації та контраргументації; процедури прийняття рішень на основі аналізу даних; практичні навички раціонального, аналітичного та стратегічного мислення, необхідні у фінансово-банківській і страховій діяльності.

Завдання дисципліни: сформулювати у студентів комплексне розуміння сутності, структури та функцій критичного мислення; розвинути здатність застосовувати методи критичного мислення для оцінки фінансових ризиків, аналізу банківських операцій та страхових продуктів; опанувати навички логічного обґрунтування власної позиції, переконливої презентації результатів мисленнєвої діяльності; виробити здатність до доказової та контраргументаційної діяльності у професійних, наукових та повсякденних ситуаціях; розвинути вміння аналізувати,

систематизувати та інтерпретувати фінансові дані, робити обґрунтовані висновки та рекомендації для управлінських рішень; сформувати здатність до самокритичного оцінювання власних рішень і дій, підвищення професійної компетентності та стратегічного мислення. Це дозволяє студентам не лише опанувати теорію, а й здобути практичні навички для майбутньої професійної діяльності.

Пререквізити: до початку вивчення курсу «Критичне мислення» здобувачі мають освоїти такі дисципліни: «Актуальні питання історії та культури України», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Вища математика», «Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)». Ці курси забезпечують базові знання з аналітики, логічного мислення, мовної компетентності та роботи з інформаційними ресурсами, необхідні для ефективного засвоєння принципів критичного мислення.

Кореквізити: паралельно з курсом «Критичне мислення» вивчаються дисципліни: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Статистика», «Економіко-математичні методи та моделі (ЕММтаМ)». Це дозволяє поєднувати розвиток критичного та аналітичного мислення з практикою використання мовних і математичних інструментів для обробки інформації та аргументації.

Підґрунтя: «Критичне мислення» слугує основою для вивчення дисциплін професійної підготовки здобувачів освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», зокрема: економічна теорія, фінансовий аналіз, управління ризиками, банківська діяльність та страхування. Набуті навички критичного мислення дозволяють ефективно аналізувати інформацію, приймати обґрунтовані управлінські рішення та реалізовувати стратегічні підходи у професійній діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1. Теоретичні основи та принципи критичного мислення
Тема 1. Виникнення та розвиток критичного мислення
Тема 2. Критичне мислення та формування світогляду
Тема 3. Принципи та методи критичного мислення
Тема 4. Критичне мислення в науці та повсякденному житті: наука і псевдонаука
Тема 5. Критичне мислення та робота з числовими даними
Модуль 2. Критичне мислення у роботі з інформацією та медіа
Тема 6. ЗМІ та критичне мислення: аналіз та інтерпретація інформації
Тема 7. Медіаграмотність у контексті критичного мислення
Тема 8. Еристика та аргументація у критичному мисленні
Тема 9. Сучасні виклики та запити на критичне мислення

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, творча робота, проєкт, презентація та ін.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.

✓ Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>

✓ «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/ni4ptvsk/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-chnu.pdf>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Академічні ресурси:

1. Репозиторій академічних статей, таких як Google Scholar або ResearchGate, для пошуку актуальних наукових досліджень та публікацій з курсу

2. ARCher – інституційний репозитарій відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/>.

Інші інформаційні ресурси

1. База українського законодавства в Інтернет – www.lawukraine.com
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій – www.ier.kiev.ua
4. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
6. Національна парламентська бібліотека – www.alpha.rada.kiev.ua
7. Critical Thinking Community – www.criticalthinking.org
8. The Foundation for Critical Thinking – www.criticalthinking.org/foundation
9. Stanford Encyclopedia of Philosophy (Critical Thinking) – www.plato.stanford.edu
10. Edutopia: Critical Thinking – www.edutopia.org
11. Harvard University's Project Zero – www.pz.harvard.edu
12. Освіторія – www.osvitoria.media
13. Prometheus – www.prometheus.org.ua
14. Критичне мислення – www.criticalthinking.expert
15. EdEra – www.ed-era.com

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Критичне мислення» висвітлена у [робочій програмі](#) навчальної дисципліни